

Základní škola a Mateřská škola Aloise Jiráska Dolní Lutyně
Komenského 1000 okres Karviná, příspěvková organizace

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM (MPP)

na školní rok 2018/2019

Celoroční cíle:

Vytváření podmínek pro předcházení rizikových situací

Realizace, monitoring účinnosti a evaluace preventivních opatření

Spolupráce všech pedagogických pracovníků

- jejich průběžné proškolení a zvyšování kompetencí

- začleňují preventivní témata do výuky (viz dále), realizace PP

Spolupráce s rodiči (třídní schůzky, konzultační hodiny, Matice školská, přednášky pro rodiče)

Zřízení Školního poradenského pracoviště: výchovný poradce, školní metodik prevence, školní speciální pedagog

Spolupráce s ostatními organizacemi (viz dále)

Celoroční úkol:

Primární prevence sociálně patologických jevů u dětí, a to v oblastech:

- drogových závislostí, alkoholismu a kouření
 - aktivity související s užíváním a užiteli návykových látek (programy specifické primární prevence užívání návykových látek – např. nácvik odmítání nabízené rizikové látky apod.)
- kriminality a delikvence
- vandalismu a jiných forem násilného chování
 - jakékoli extrémní formy agresivního chování namířené proti majetku jiné osoby či školy (vandalismus ve smyslu poškozování např. školního majetku, sportovního vybavení, sprejerství apod.)
- poruchy příjmu potravy
 - potřeba zdravého, vyváženého životního stylu a životosprávy od raného dětství (zvláště u rizikového jedince a jeho rodiny)

- prevence rizikového chování ve vztahu k příjmu potravy (většinou založené na negativním sebehodnocení odvozeného od zkresleného vnímání vlastního těla)
- virtuálních drog (počítače, televize, mobilní telefony, tablety...) - netolismu
- patologického hráčství
- záškoláctví - úmyslné zanedbání školní docházky
 - docházku eviduje třídní učitel a v případě podezření kontaktuje zákonného zástupce nebo dle potřeby i příslušný správní orgán
 - třídní učitel sleduje způsob omluvy nepřítomnosti, opakované pozdní příchody žáka a neomluvenu absenci
- šikanování, extrémní projevy agrese a kyberšikany
 - jakékoli extrémní formy agresivního chování namířeného proti druhé osobě
 - úmyslné ubližování jiné osobě prostřednictvím internetu či sociálních sítí
- xenofobie, rasismu, intolerance a antisemitismu
 - soubor projevů směřujících k potlačení zájmů a práv menšin (zastávání rasové nerovnocennosti, podporování rasové nesnášenlivosti a netoleranci vůči menšinám a odlišnostem)
- rizikových projevů sebepoškozování
- prevence týrání, zanedbávání a zneužívání dětí (domácího násilí)
 - prevence deprivacních, výchovných a adaptačních problémů vedoucích k zdravotním a psychickým následkům
- sexuálního zneužívání a zneužívání sektami
 - soubor projevů doprovázejících sexuální aktivity a vykazujících nárůst zdravotních, sociálních a dalších typů rizik (nechráněný pohlavní styk při náhodné známosti, promiskuitní chování, nevhodné hygienické podmínky apod.)
 - kombinace více typů rizikových projevů – rizikový sex v kombinaci návykových látek, sexuální zneužívání apod.
 - šíření intimních fotografií či informací o dané osobě
- rizikových sportů a dopravy
 - záměrné vystavování sebe nebo druhých nepřiměřeně vysokému riziku újmy na zdraví, nebo dokonce přímého ohrožení života v rámci sportovních činností nebo v dopravě
- dalších sociálně patologických jevů (homofobie, nových náboženských hnutí, příslušnosti k subkulturám apod.)

Podrobnější popis viz **Příloha preventivního programu**

Způsob plnění hlavních úkolů:

1. Důsledná výchovná činnost všech vyučujících, jejich jednotné výchovné působení.
2. Všechny problémy v třídním kolektivu operativně řešit v třídnických hodinách.
3. Na třídních schůzkách a v konzultačních hodinách informovat rodiče o chování jejich dětí, zdůraznit nutnost spolupráce.
4. Vést pečlivě třídní knihu, sledovat a zaznamenávat opakující se krátkodobé a neomluvené absence žáků – záškoláctví.
5. Poučení na začátku školního roku (zdůrazněno záškoláctví, vandalismus, šikana), školní řád – všechny ročníky.
6. Poučení o chování o prázdninách - říjen, prosinec, březen, červen
7. Poučení před školním výletem a školními akcemi.
8. Spolupráce s rodiči při aktivitách pořádaných pro děti, např. Mikulášské besídky, Den matek, Den dětí, výlety apod.
9. Spolupráce školy s Maticí školskou a s rodiči při organizování školního plesu v Kulturním domě v Dolní Lutyni.
10. Průběžně působit na děti během celého školního roku při řešení kázeňských přestupků, hlavně při nevhodném chování o přestávkách.
11. Chování mezi spolužáky – vyzdvihování správného chování, potlačování nesprávného chování.
12. Zřízení žákovského parlamentu – diskuse a řešení konkrétních problémů plynoucích přímo od žáků (schůzky 1 x za měsíc nebo dle potřeby)
13. Přednášky a besedy zaměřené na sociálně patologické jevy u žáků:
 - spolupráce s Policií ČR a Odborem sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD Bohumín, Orlová)
 - využití preventivních programů: Mgr. Jana Svobodová, NO Pavučina

Policie ČR:

Nebezpečí internetu – nrap. Miroslav Kolátek – přednáška, film, diskuse s žáky 6. a 7. ročníku

prap. Martin Kolek – beseda k prevenci rizikových jevů a řešení krizových situací pro žáky prvního stupně

14. Četba časopisu Prevence, Třídní učitel.
15. Zabezpečit fungování schránky důvěry (SD) – seznámení všech žáků s funkcí SD, kdo a jak SD vybírá, možnosti řešení problémů zviditelněných díky SD. SD kontroluje, případně vybírá, každý den šk. metodik prevence. Ten zajistí, aby byly problémy řešeny důvěrně, ohleduplně a pouze s osobami, kterých se záležitost týká. SD je umístěna na 1. respíriu, řádně označena a dostupná všem žákům.
16. Konzultační hodiny školního metodika prevence: středa 13:40 – 15:00 hod. a kdykoli po předcházející telefonické domluvě.
17. Školní metodik prevence pravidelně navštěvuje schůzky metodiků pořádané orkesní metodičkou prevence – ve školním roce 2018/2019 Mgr. M. Skřížalová (skrizalova@ppp.karvina.cz).
18. Spolupráce mezi vedením školy (Mgr. Jana Josieková – ředitelka školy, Mgr. Zdeňka Rončková – zástupce ředitele), výchovným poradcem (Mgr. Renata Bečková), šk. metodikem prevence (Mgr. Lenka Trembošová) a šk. speciálním pedagogem (Mgr. Jiřina Bartečková). Spolupráce s třídními učiteli i dalšími kantory.
19. Rovnoměrné, nenásilné zařazování vhodných témat do výukových předmětů – viz další přehled o tom kdy a v rámci jakého předmětu s dětmi ve školním roce 2018/2019 v rámci prevence pedagog pracuje.

1. stupeň:

1. ročník – Mgr. Martina Baarová

Září - **Chování ve škole** – diskuse o tom, co dělat, když nám někdo ubližuje, vztah ke školnímu majetku.

Listopad – **Mezi lidmi** - osobní bezpečí, setkání s cizími lidmi, odmítnutí, chování k jiným lidem, k majetku.

Leden – **Každý člověk je jiný, odlišně vypadající lidé** - barva pleti, chování k těmto lidem.

Únor – **Zdraví a nemoc** – kouření

2. ročník – Mgr. Šárka Galusková, Mgr. Petra Kočí

Svět kolem nás - *leden* - Obezřetné chování – zanedbávání dětí, týrání dětí, dětská šikana, linka důvěry

Český jazyk - čtení

Leden – Koho potkáváme - I. Březinová – Promiň! – etiketa, pravidla slušného chování, vandalismus

Duben – Člověk a zdraví – I. Březinová – Na lovu zakázaného ovoce – pojmy cigarety, alkohol, drogy, zneužívání návykových látek. Co všechno může být zakázaným ovocem?

Duben – Člověk a zdraví – René Goscinny – Kouřím - Škodlivost kouření pro zdraví

3. ročník – Mgr. Lucie Trachová

Čtení – *září, říjen* – Reklamy – netolismus – K čemu reklamy slouží? Jak ovlivňují?

Anglický jazyk - *říjen* – TV show – závislost na TV, PC hrách

Výtvarná výchova – *červen* – Co budeme dělat o prázdninách? Chování v přírodě x vandalismus, pohyb na čerstvém vzduchu x PC hry, TV

Svět kolem nás

Září – Domov, Obec, kde žijeme – mezilidské vztahy, intolerance, netolismus

Říjen – Na vesnici a ve městě, Životní prostředí a ochrana krajiny, Krajina kolem nás – vandalismus, šikana, netolismus – možnosti využití volného času na vesnici a ve městě

Listopad – Měření délky, času, teploty... - intolerance

Prosinec – Ekologie – vandalismus

Duben – Člověk, Složky zdravé výživy – rasismus, šikana, intolerance, správná strava

Květen – Rodina, Práce a volný čas, Člověk mezi lidmi, Člověk a technika – intolerance, záškoláctví, netolismus, šikana, vandalismus

Červen – Osobní bezpečí – intolerance, záškoláctví, netolismus, šikana, vandalismus

4. ročník

Mgr. Radka Getlerová, Mgr. Hana Lukšová, Mgr. Zdeňka Rončková, Zdeněk Janoš

Září – Školní řád a kritéria hodnocení – záškoláctví, vandalismus, zneužívání návykových látek

Český jazyk – *leden* – Vzkazy a rozhovory – šikana, netolismus

Výtvarná výchova – *květen* – Jiné světy – rasismus

Pracovní činnosti – *květen* – Příprava pokrmů – poruchy příjmu potravy

5. ročník

Český jazyk – **Mgr. Iveta Zimná, Zdeněk Janoš**

Září – Popis obličeje – tolerance k jednotlivým rasám

Listopad – Nevhodné anekdoty – Snižování lidské důstojnosti

Březen – SMS zpráva – kyberšikana

Anglický jazyk – **Mgr. Martina Lajczoková, Mgr. Iveta Zimná**

Prosinec – Christmas - tolerance k jiným kulturám

Duben – My Town – vandalismus

Květen – My body – poruchy příjmu potravy

Tělesná výchova – **Mgr. Marcel Figura, Mgr. Milan Fejtek**

Březen – Návykové látky – škodlivý vliv kouření a alkoholu

Svět kolem nás – **Mgr. Milan Fejtek, Ing. Jana Račková**

Září – Kde jsme byli o prázdninách – rasismus, intolerance, šikana, vandalismus

Prosinec – Výprava do vesmíru – vandalismus, rasismus, intolerance, správná životospráva

Únor – Chráněná území ČR – vandalismus, rasismus, intolerance, správná životospráva

Květen - Člověk součást přírody – intolerance, záškoláctví, netolismus, šikana, vandalismus, správná životospráva

Červen – Vztah člověka k životnímu prostředí – intolerance, vandalismus

1. – 3. ročník ZŠ Zbytky – Mgr. Zdeňka Jurdinová, Mgr. Jana Urbanová

Svět kolem nás - *září* – Pravidla třídy - šikana, vandalismus – 1. a 2. ročník

- O přestávce - šikana, vandalismus – 1. ročník

- Bezpečně do školy - šikana, vandalismus – 1. ročník

-Plánování, povinnosti a volný čas - záškoláctví, netolismus - závislost na TV a počítačových hrách

Listopad – Svět kolem nás – Rodina, mezilidské vztahy – intolerance - 1. a 2. ročník

- Práce a zábava- netolismus - 2. ročník

Prosinec – Naši sousedé - intolerance, rasismus – 2. ročník

Leden - Každý člověk je jiný - rasismus – 2. ročník

Únor – Správná strava – poruchy příjmu potravy – 1. a 2. ročník

Duben – Krajina v našem okolí - vandalismus – 1. a 2. ročník

Květen – Volný čas - netolismus – 2. ročník

Červen – Osobní bezpečí - šikana – 1. ročník

Čtení - *říjen* – článek Strach - šikana – 2. ročník

Březen – článek Kamarádi - intolerance

Svět kolem nás – 3. ročník

Duben - Složky zdravé výživy – poruchy příjmu potravy

Květen – Rodina, Člověk mezi lidmi – mezilidské vztahy

Červen – Osobní bezpečí – vzájemné poznávání

1. ročník – ZŠ Věřňovice – Mgr. Hedvika Kališová

Český jazyk - *září* –Jdu poprvé do školy, Já jsem žák a ty můj spolužák - intolerance, rasismus, xenofobie

Svět kolem nás

Listopad – Jsem jedinečná bytost, Děti jako já - intolerance

Prosinec – Pravidla naší třídy, Všímáme si pocitů druhých - intolerance, šikana

Květen – Naše tělo ve zdraví a nemoci - zneužívání návykových látek

2. ročník – ZŠ Věřňovice - Mgr. Hedvika Kališová

Svět kolem nás

Prosinec – Vánoce – náboženství (tolerance)

Duben – Jak se mám zachovat – Linka bezpečí

Český jazyk – čtení

Červen - Kouření a alkohol – jak a proč škodí zdraví.

Trávení volného času u počítače – nezdravý životní styl - rizika

2. stupeň

Dějepis – 6. ročník: Mgr. Milan Fejtek, Mgr. Renata Bečková

Červen – Starověký Řím, Napadení římské říše vandalskými kmeny – vandalismus

Dějepis – 9. ročník: Mgr. Renáta Bečková

Listopad – prosinec – Totalitní systémy (komunismus, fašismus, nacismus) - antisemitismus, rasismus. Slovní zásoba:

Čím se odlišují demokratické systémy od totalitních? Jaké byly příčiny jejich nastolení? Dokážeš uvést příklady antisemitismu a rasismu? Srovnej s dodržováním lidských práv. Které národnostní a sociální skupiny byly pro nacisty /komunisty nežádoucí a proč? Jaký je tvůj názor na současné nacistické projevy (strany)?

Únor – Studená válka – 60. léta 20. století z USA hnutí hippies – drogy

Víš, co je droga? Můžeš se s ní setkat v běžném životě? Znáš někoho ze svého okolí, kdo bere drogy? Viděl jsi na internetu, co udělá s člověkem užívání nové drogy „krokodýl“? Jak poznamenalo užívání drog mládež 60. let 20. století?

Informatika: Ing. Dalila Čempelová

Listopad – 6. r. – Surfujeme po internetu – netolismus

Duben – 7. r. – Internet a počítačové sítě – kyberšikana

Květen – 8. r. – Multimédia a webové prohlížeče – kyberšikana

Chemie – 9. ročník: Mgr. Lucie Szotkowská

Prosinec – Uhlovodíky - závislost na toluenu a jiných organických rozpouštědlech

Leden – Alkoholy, karbonylové sloučeniny – závislost na alkoholu a acetonu

Duben – Zásady správné výživy

Červen – Léčiva, drogy, doping – závislost na lécích, drogách, dopingu

- poruchy příjmu potravy

Občanská výchova – 6. ročník: Zdeněk Janoš

Listopad – Děti a návykové látky – zneužívání návykových látek

Prosinec – I ve škole s pravidly – šikana

Leden – Místo, kde žijeme – vandalství

Únor – Jak se žije u sousedů – tolerance

Březen – Ideologie – politický extremismus

Duben – Demokracie – tolerance

Květen – Mezinárodní vztahy – xenofobie

Červen – Lidská práva – tolerance

Občanská výchova – 7. ročník: Mgr. Marcel Figura

Září – Ve škole, Problémy lidské snášenlivosti – šikana, záškoláctví

Říjen – Média – poruchy příjmu potravy

Listopad – Víra a náboženství – politický a náboženský extremismus

Prosinec - Kultura náboženství – tolerance, xenofobie, rasismus

Občanská výchova – 8. ročník: Mgr. Iveta Zimná

Září, říjen - Osobnost člověka - šikana, intolerance

Leden, únor – Člověk v sociálních vztazích – záškoláctví, vandalismus

Únor – Umím zdravě žít? Poruchy příjmu potravy, netolismus

Červen – Základní práva a svobody – intolerance, šikana, rasismus, xenofobie

Občanská výchova – 9. ročník: Mgr. Renata Bečková

Září – Občan – rasismus, xenofobie, intolerance

Říjen – Ochrana majetku, odpovědnost za škodu – vandalismus

Občanskoprávní vztahy – intolerance

Leden – Děti a paragrafy – zneužívání návykových látek, vandalismus, gambling

Únor – V zaměstnání – rasismus, intolerance

Březen – Právní odpovědnost rodičů - záškoláctví, zneužívání návykových látek

Duben – Záchytná sociální síť – rasismus, xenofobie

Květen – Problémy současného světa – rasismus, závislost na politickém a náboženském extremismu

Červen – Rasismus a xenofobie – rasismus, xenofobie

Tělesná výchova – 2. stupeň: Mgr. Marcel Figura, Mgr. Lenka Trembošová, Mgr. Milan Fejtek, Nikol Světlíková

Celoročně v Tv ve všech třídách sledování chování žáků a upozorňování na respekt vůči ostatním, hru fair play. Poučení o intoleranci, rasismu, zneužívání alkoholu, šikaně, správném životním stylu.

Domácnost – 8. ročník: Ing. Jana Račková

říjen — Význam výživy pro člověka – porucha příjmu potravy

leden –Zásady při sestavování jídelníčku – porucha příjmu potravy

Německý jazyk – 7., 8. ročník: Mgr. Lenka Trembošová, Mgr. Milan Fejtek

Září - Rodinné vztahy - násilí páchané na dětech

Prosinec – Počítač, sociální sítě, internet – kyberšikana

Leden – E-mail – kyberšikana

Německý jazyk – 8. ročník: Mgr. Lenka Trembošová, Mgr. Milan Fejtek

Prosinec – Nakupování – poruchy příjmu potravy

Leden – Popis těla, nemoci – zneužívání návykových látek

Anglický jazyk - 7. ročník: Nikola Světlíková, Jana Krejčová

Květen – Problems – intolerance

Anglický jazyk - 8. ročník: Nikola Světlíková

Duben – Working together - spolupráce x intolerance

Anglický jazyk - 9. ročník: Nikola Světlíková

Září – Bullying– šikana

Prosinec – Entertainment – virtuální drogy – netolismus

Zeměpis - 7. ročník: Mgr. Milan Fejtek, Ing. Jana Račková

Říjen – Obyvatelstvo Afriky – rasová nesnášenlivost, negramotnost, šíření pohlavních chorob

Prosinec – Obyvatelstvo Ameriky – rasová nesnášenlivost

Květen – Asie – Blízký východ – náboženský extremismus

Zeměpis – 8. ročník: Mgr. Milan Fejtek

Říjen – Evropa – obyvatelstvo – rasová nesnášenlivost, negramotnost

Březen - Obyvatelstvo ČR – náboženství, rasismus, rasová nesnášenlivost

Zeměpis – 9. ročník: Ing. Jana Račková

Prosinec – Obyvatelstvo, Ohnisko náboženských a politických konfliktů, kulturní rozmanitost lidstva – náboženský extremismus

Leden – Národnostní menšiny, Náboženství, Mezinárodní migrace – rasová nesnášenlivost, negramotnost, rasismus

Český jazyk – 8. ročník: Mgr. Renáta Bečková

Říjen – Informační leták – Šikana

Hanzelka a Zikmund – cestopisy – Jihoafrická republika – apartheid – rasismus

Leden – Sloh - Počítačové pirátství

Duben – V divadle – zásady společenského chování – vandalismus

- Příbalový leták – závislost na lécích, význam a původ slova „droga“

Literární výchova - Šoa – holocaust – antisemitismus

Pracovní činnosti - Svět práce - 8.ročník: Mgr. Martina Lajczoková

Říjen – Rozhodování – pustý ostrov, únos letadla – šikana, rasismus, intolerance

Leden – Věci pro přežití – vandalismus, šikana

Květen – Hodnoty práce – rasismus, intolerance

Pracovní činnosti - Svět práce - 9.ročník: Mgr. Marcel Figura

Listopad – Případové studie – šikana, rasismus, xenofobie, intolerance

Leden – Rovnost příležitostí na trhu práce – rasismus, šikana, xenofobie

Březen – Práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů – rasismus

Červen – Využití počítačů v řízení – kyberšikana

Přírodopis – 6. ročník: Mgr. Lenka Trembošová

Listopad – Viry – pohlavně přenosné nemoci, AIDS

Přírodopis – 8. ročník: Mgr. Lenka Trembošová

Leden – Lidská plemena – rasismus, nacionalismus, xenofobie, odmítání útlaku a hrubého násilí

Březen – Dýchací soustava – vliv nikotinu a dalších jedovatých látek

Duben – Trávicí soustava – ochrana zdraví (poruchy příjmu potravy – MA, MB, obezita), alkoholismus

Červen – Pohlavní soustava – pohlavně přenosné choroby

-Člověk a zdraví – zneužívání návykových látek, ochrana zdraví, odmítání návykových látek

Výchova ke zdraví – 6. ročník: Mgr. Lenka Trembošová

Září – Vztahy mezi vrstevníky – intolerance

Říjen – Volný čas – netolismus (výběr a volba lepších možností – sport, kniha, příroda, hobby)

Prosinec – Postižení mezi námi – intolerance

Leden – Poruchy výživy – MA, MB, obezita, vliv reklamy

Únor – Zneužívání návykových látek (kofein, cigarety, alkohol, gambling, dopingové látky)

Březen – Nebezpečné situace – šikana, kyberšikana

Červen – Předčasná sexuální zkušenost, sexuální násilí

Výchova ke zdraví – 9. ročník: Mgr. Lenka Trembošová

Září – Civilizační choroby (prevence, příčiny)

Leden – Komunity – šikana, vandalismus, nebezpečí vyhledávání a zneužívání návykových látek, záškoláctví

Únor – Partnerské vztahy – respektování, intolerance

Duben – Zdravá výživa – poruchy příjmu potravy (MA, MB, obezita, BMI), vliv reklamy

Květen – Prevence zneužívání návykových látek (cigarety, alkohol, drogy, gambling, počítače – netolismus), závislost.

Související dokumenty:

Školní primární strategie (platná na 5 let)

Krizový plán školy

Evaluace šk. roku 2017/2018 (případně předchozích šk. roků)

Školní řád a Kritéria hodnocení žáků

Závěrečná práce Mgr. Lenka Trembošová – Spolupráce členů týmu školního poradenského pracoviště

V Dolní Lutyni 15. září 2018

Mgr. Lenka Trembošová, školní metodik prevence